

МАКСИМ СОЛОДОВНИК

концерт для єдиної слухачки

Максим Солодовник

Концерт для єдиної слухачки

Перед вами – друга книжка автора, результат майже 5 років творчості.
Рекомендовано відмороженій публіці.
Книжка про поезію як самотність у лабіринті,
про квиток в один бік – в майбутнє,
про пульс епох, любові й ненависті,
про маршрути вигнанців, вояків та легенд.

Усі права застережено. Заборонено відтворювати будь-яку частину цього видання без письмового дозволу автора.

Книжка виходить в авторському правописі.

© Максим Солодовник, поезії, переклади, 2014
© Сильвія Аллегрі, фото на обкладинці, 2010
© Ірина Григор'єва, фото автора, 2013
© Eisenturm, PR-підтримка, 2014

Довідка про автора :

Народився 1986 р.
Навчався у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка.
Дебютна збірка поезій «...голоси подорожніх у сутінкових довгих алеях...» вийшла 2009 р. у київському видавництві «Смолоскип».

Перекладає з німецької поезію та прозу.
Також відомий як музичний оглядач.

МАКСИМ СОЛОДОВНИК

концерт для єдиної слухачки

Eisenturm
Полтава 2014

ЗМІСТ

I. Минуле (цикл, 2009 – 2012)

Ця історія з тих...	9
Ніч лише починається	10
Правильний ритм, правильна хвиля	11
Антівірші, чистий попіл	12
Опівнічний стрілець	13
Кентам	14
Покинуті міста	15
Сліди на піску	16
Ні	17
Морфей	18
Майя	19
Ave, my shining star	20
Навіть якщо вони зустрінуться знов	21
Намір	22
Metamorphosis	23
Angst	24

II. Вальс на краю світу (цикл, 2013)

Серце	27
Б'є барабан	28
Маски	29
Лист	30
Туманний обрій	31
Вальс на краю світу	32
Ти	33
Там, де мене нема	34
Мені все одно	35
Пульс	36
Tertium non datur	37
Шторм	38
L.	39
Вбивця	40
Фінал	41
Тема для медитації	42
Ти приходиш вночі	43
Вічний Вітер	44

III. Бонус - треки (переклади, 2012 - 2013)

Georg Trakl (з німецької)

На Сході / Im Osten	47
До старого альбому / In ein altes Stammbuch	48
Вечір / Der Abend	49
Сон / Der Schlaf	50
Загибель / Untergang	51
Семиголосий спів смерті / Siebengesang des Todes	52
Сомнамбула / Traumwandler	53
Нічна душа / Nachtseele	54
Вечірня пісня / Abendlied	55
Ранкова пісня / Morgenlied	56

Lifelover

Зачинено на відпустку / Stangt P.G.A. Semester	57
(зі шведської, автор – ( ))	
Мілина / Shallow (з англійської, автор – ( ))	58
Завжди – ніколи / Alltid – Aldrig	59
(зі шведської, автор – ( ))	
Чорна жовч / Svart Galla (зі шведської, автор – LR)	60
Пункт призначення : в нікуди / Destination: Ingenstans	61
(зі шведської, автор – Non)	
Щоденні новини / Vardagsnytt (зі шведської, автор – B)	62
Аромат порожнечі / Doften av tomhet (зі шведської, автор – ( ))	63
Мій солодкий біль / Sweet illness of mine (з англійської, автор – LR)	64

Ian Curtis (Joy Division) (з англійської)

Ритуал / Ceremony	65
-------------------------	----

Neige (Alcest) (з французької)

Інший час / Autre temps	66
Подорож душі / Les Voyages De L'Ame	67
Місячна луска / Écailles de Lune	68

Georg Heym (з німецької)

Кораблями, що відпливали... / Mit den fahrenden Schiffen... ..	69
--	----

Довідка про авторів перекладених текстів	71
--	----

*О, як багато речей між небом і землею,
про котрі дозволяють собі мріяти лишень поети!*

Фрідріх Ніцше

МИНУЛЕ

(цикл, 2009 – 2012)

***

Ще кілька зусиль – і розверзнеться прірва.

Юрій Андрухович, «I wanna woman»

Ця історія з тих, які мало хто розказує
і ще менше хто - слухає.
Початок – краса і лірика,
рання осінь у ледь вижовклих полях
або в затишному віскі-барі
на околиці міста;
і зовсім не відчутно, як
згортається простір між півкулями клепсидри –
рівною мірою кривавими і шерехкими.

Насправді дивно, знаючи цю передмову,
бачити самого себе
у продиранні між ментальними фронтами,
що здалеку – як півтундра або напівтайга;
в абсолютній самотності та зневазі, -
без друзів і подруг,
дружини, коханок;
класичним маргіналом-терористом
з літром чистого спирту
у майже порожньому наплечнику
й одним боєкомплектom,
що без карти, компасу й GPS
блукає,
зрідка орієнтуючись
за крижаними планетами
на небосхилі мушлі
власної психіки,
знавісніло пошматованої
ненастанними атаками й відступами –
як піна морським прибоєм.

Ще кілька рок-фестів –
і молодість скінчиться.
Ще кілька нестерпних тижнів –
і в цьому аукціоні
не лишиться непроданих лотів.

НІЧ ЛИШЕ ПОЧИНАЄТЬСЯ

темна ніч спускалась на один з українських гарлемів,
де нервові таксисти накручують колами час
і злодії вічно вмиратимуть в битвах за кеш зелений,
темна ніч спускалась на один із таких районів,
і асфальт віддавав у повітря жар,
набутий за довгий спекотний день.

а він кричав їй попри всі перешкоди на лінії :
знаєш, скільки я знаю дівчат з таким самим іменем?!

о, як багато борделів і зйомних квартир
довелось перебути їм згодом,
затамувавши самих себе,
ніби блювотний рефлекс, -
це те саме, якби осінь приходила
тричі на рік

і от тепер,
вже м'яко пригортаючи її до себе, вкотре повторює вголос:
ніч лише починається...

посеред непотрібних текстів, нечитаних фраз,
забутих ікон андеграунду,
що спадають як листя з дерев,
вони бредуть навмання,
повертаючись знову і знову – пошепки
до котроїсь із власних покинутих тіней,
десь отам, де судомно гірчить на півслові пітьма.

ПРАВИЛЬНИЙ РИТМ, ПРАВИЛЬНА ХВИЛЯ

скільки ж нам треба пройти,
щоб позбутись колючої криги в легенях
і тривоги – отам, насподі.

як легкий мерехтливий метелик
у спекотно-гарячому середмісті,
всуціль посмугованому сигналами
базових мобільних станцій
і ледь вловним запахом неминучості,
оминаючи зустрічні та зайві потоки,
пробираючись непоміченим
із півзатамованим віддихом
на нові та звабливі простори,
не збиваючись із еталонного ритму,
немов драмер-віртуоз,
гра якого видається такою знайомою,
почутою невідомо де.

десь безперечно існує
ця надпульсуюча
найголовніша
єдино правильна для тебе самого
життєдайна радіохвиля між сущим
і вона зовсім поруч:

ближче, ніж палички драмера
до своїх барабанів,
розігнаних до найскаженішого ритму,
ближче, ніж стукіт самотніх сердець
за старими й новими бетонними стінами
спекотно-гарячого середмістя
з усіма його сигналами
і запахами,
де бринить
неминучість.

АНТИВІРШІ, ЧИСТИЙ ПОПІЛ

учора я спалив дофіга своїх давніх віршів –
німого свідка всієї цієї студентської романтики,
як ми її розуміємо у свої 18.

вогонь робив свою справу,
а я згадував той час,
щоби збагнути,
нащо було псувати стільки паперу.

і що б там не було насправді –
чи нещасливе кохання, чи похмільний синдром,
що, зрештою, в тому віці – майже те саме ;
я думаю, вони, ці вірші,
прожили гарне життя
попри всю свою недолугість:

народились з любові,
пішли у вогонь.

часто мені здається,
немало поетів хотіли б прожити так само.
і байдуже, якщо їх не почули
як за життя,
так і , тим більше, по смерті.

за вікном хтось спиняє авто і глушить мотор.
з абрикоси – між двома ударами серця –
встигає глухо упасти в ніч один стиглий плід.

ОПІВНІЧНИЙ СТІЛЕЦЬ

дощ восени – ізоляція сенсу
навіть собаки не візьмуть слід
сни та реальності – все навиворіт
двокубові квитки у вічну весну

перестиглий фідбек з позапростору
райським яблуком – в голові
все непросте – лиш гіпотеза
невідомо, було чи ні

що шукаємо поночі
між порожніх кварталів сну?

десять гільз з автомату – в спориш
і далекий спалах мов метеор
на шкільному подвір'ї – місячно
і гойдаються спогади-якорі

червоне – ctrl-save
чорне – delete
заплуталась душа
між верховіття сумнівів
і вбито політ

збираю сумку на ранкову зміну
код на замку – виходжу

самотній ліхтар на розі –
як вартовий моєї журби

і далекий спалах мов метеор...

КЕНТАМ

У снах своїх знову побачу тих,
з ким ішов пліч-о-пліч, щодня,
до мети.
Тут не важить, що голос більшості з них
розгубивсь по столицях і гамірних днях,
запорошений часом, як снігом чи пилом.

Коли важко, непомітно для себе, у сні, повертаєш в ту гавань,
де за спільним столом ви усі, взявши павзу в тривожних плавань,
сидите при вині як спільники і брати,
і до ранку так довго, і нікуди не треба йти.

Я сьогодні також був серед них, я певен:
кращі з нас неодмінно зберуться там,
коли хоч один відчує в них непереборну потребу.
І до ранку так довго, а у вікнах — однаково, Київ чи Амстердам.

ПОКИНУТІ МІСТА

покинуті міста –
це те, що відходить
це те, що змивається
кожною зливою в порох

якась випадкова,
страшна таємниця
заколючує наглухо
двері та вікна
завмирають
в повітрі птиці

і все, що давно
кричало,
кохалось,
вбивало
перетліває німим кіно
як ніби його й не було

це місто, де пам'ять
збивається клоччям
й уламками – час –
мовчазний і відносний

історія таких міст –
руїни театру з порожнім партером,
сухуватий скрип
годинникової стрілки.

СЛІДИ НА ПІСКУ

колись не так вже й давно
я йшов лиш вперед,
доводячи собі небуденність затій,
ігноруючи дармове тепло –
і дихання свіже, і плани не марні,
як вечір удвох і приблизні слова,
проказані в тиші бінарній
і позаду - багато, дуже багато слідів

та надмір придушує рух –
поступово зникають
в коридорах знімих буднів
давні коханки та друзі
і мурчить водогін свої занепадницькі мантри

примарніші за дим
сліди на піску

непритомне фортепіано
звідкись із моря
з далекої палуби потонулого корабля

напівзабуте соло
дамські парфуми минулих років,
скуті довічним архівом
як засланням

ось і все – лиш сліди на піску

і хоч кожен із нас – археолог свого минулого,
частіше це схоже не на розкопки
давніх культур,
а на спантеличене сновигання слідами суєти,
сутність яких – неприхована пустка,
наростаюча,
монолітно-суха пустеля

та все ж усміхнись мені щиро навзаєм
за 5 хвилин до нових обривів та імпровізацій

адже крім планів є боротьба
крім масок – спонтанність
крім піску – наївно-шалена любов.

НІ

ні
це не те
про що варто
мріяти

ні
це не ті
з ким я раніше
йшов

десь подівся вогонь
вкотре
метеором згорів,
заблукав між хронічним
і гострим

перейшов у неспокій
і втому закритих очей
розчинився в зневірі
і стратив безжально вагання

що ж є, зрештою, в нас,
що не можна забути,
залишити,
стерти?

МОРФЕЙ

тихий холод в цих стінах
і пил – шар за шаром
огорне на пару з довколишнім мороком
оглушить м'яко-дрімотним зарядом
зі знесилля
та чогось іще

там де я міцно сплю
серед ризоматичних марень
на узбіччі реального світу

там де я міцно сплю
це плитке павутиння
являє своїх троянських коней
і химера – за чисту монету

МАЙЯ *

ті ж самі запахи, місце
і сірий фасад, утоплений в сутінь.
я ніби нікуди й не йшов...

минуле з газет і приватних архівів
мало подібне на те, що солодко і болюче
ятрить уламками пам'ять

як таємничий кортеж, за яким лиш
далека луна і брязкіт розмінних монет
чорний хід, чорний день...

на околицях цих історій знов і знов
вибухає весна караванами мрій,
замітає сліди, перетравлює твій неспокій.

бо забудеш і сам на мить,
що на цьому шляху не буває попуток,
а минуле – найкращий сусід і донор.

це там, на занедбаній території,
звідки квиток в один бік – в майбутнє,
на прозорих від сонця вулицях завжди гратиме мій оркестр.

ось він, час, що зміється зігзагами
поміж ринків і площ божевільно старого світу –
вічно юний
на відміну від нас, нас...

---

* В індуїзмі та буддизмі – філософська категорія, яка постулює, що світ речей, феноменів та людей є лише морок, ілюзія. Майя є ілюзією не тому, що вона позбавлена буття, а тому, що вона минуща.

AVE, MY SHINING STAR

Довгі осінні ночі,
прохолода завмерлих вулиць,
тихий сум і палкі поцілунки -
тут ввижається вічність,
до якої говориш « ти ».
І всі скарби світу –
уже не спокуса,
а фішки якоїсь химерної гри.
Побачення по готелях,
туманні парки
і потяг, що їде у зиму.

Втома і біль,
холод і заметіль,
крик, самота пуста,
а далі - уже весна.

І піднімаєшся знов
у великий бій,
щоб відчути, як відступає страх
із глибин душі
і пам'ятати найважче –
уперту, затяту віру
у власну щасливу зірку,
що освітлює довгий, тривожний шлях.

Я лежу посеред літа...
Повні кишені спогадів, вітер у голові –
ми падали так низько, що далі нема куди.
Жовто-червоний місяць і хор цвіркунів.
Все тепер зовсім не так, як колись хотів.
Все змінюється і поволі кудись зника.
Все тече, як глибока стрімка ріка.

Прости мені, якщо зможеш.
Ave, my shining star.

НАВІТЬ ЯКЩО ВОНИ ЗУСТРІНУТЬСЯ ЗНОВ

Тут нічого не зміниться, - лиш, можливо,
зими стануть іще лютішими;
лише алкоголік-сусід обригає не півкоридора,
а ввесь.

Лінія старту пройшла повз мене, -
я просто її проспав.
Часу ж минуло досить,
щоб про тебе надійно забули
як вороги, так і друзі.

У променях сонця, що сходить з-за лісу,
стає очевидно: навіть якщо вони зустрінуться знов,
їм відтепер падатиме цілком різний сніг.

НАМІР

1.

А завтра прилетить сніг -
інерційно-холодна риска під вигаслим роком,
суцільний сигнал забуття в катакомбах зими.
Слід всіх днів і трудів так чи так замітає сніг.
Ти ідеш, даленіючи в дзеркалі тихих промерзлих рік.

2.

На годиннику північ.
Глухо зітхає сова з недалекого лісу.
З круговерті тіней налилася густа і волога темінь.
Вартовий на фортечній вежі намотує кола,
немов барабан в револьвері.

3.

Лише я і вино.
Чорне місто внизу,
у павутинні сну,
шепоче, що все вже було.

METAMORPHOSIS

Коли пізньої осені від мене раптово пішла кохана
і невинні дощі, як сльози важких ридань,
омивали поснулу землю,
я не знав що робити, пливучи океаном відчаю,
входячи у безживну зиму
як пілот літака в несподіваний, небезпечний штопор.

Часто мені здається :
недавні події – не більш ніж
страшний і безглуздий зимовий сон,
що розтане як дим
під вітром саяливого квітня.

Але коли я справді лягаю спати –
бачу зруйнований вщент мегаполіс,
який де-не-де догорає –
тоді із покорчених, зяючих чорними дірами стін
виборсується мерехтливий і злий вогонь.

А в посірілому від пожеж небі
пролітає ангел із нетутешньою сурмою,
яка співає водночас врочисто і гірко.
Не кожен із тих, хто вижив у цих руїнах,
готовий почути його дивовижну гру,
не кожен ще вірить, що скоро кінець усьому.

ANGST

Моя телефонна книжка сповнена привидів.
О, як швидко зникають смисли зі звичних слів та речей,
як безжально заборпуює друзів час до чорних ям забуття!

Демон відчаю знов і знов заглядає до моїх очей,
контролюючи все, що вперто проходить повз,
як зашмульгана кінострічка.

Розбуди мене на світанку нового життя,
коли тіні минулого глибші за все, що бачив.

ВАЛЬС НА КРАЮ СВІТУ

(цикл, 2013)

на безлюдних вокзалах Дамаску, вночі...

Кость Москалець

СЕРЦЕ

І тоді я згадаю :
для любові не треба нічого.
Синє сяйво мовчання
і шум перелітних цикад.

Де я був, що я встиг,
що залишив на потім
на межі двох епох,
що обидві стікають кров'ю й слізьми?

І я знаю, що мій силует
розчиняється в міфі і казці,
у заплутаних снах
і примарних надіях коханок.

Серце рівно вистукує біт –
я із ним нерозлучний напарник.
Добра-дівчинка-смерть
забуває мої імена.

Б'Є БАРАБАН

Дім із трьома каштанами –
там, де зустрів її –
білявку з гвинтівкою в ніжних руках
у запашному вечірньому передгроззі,
де елегія вітру загострює всі чуття.

«- Живи зі мною, захищай мене,
і нехай обминає нас пронизливий холод
вересневих печальних дощів.» -
сказала вона, переступивши поріг.

І буде так.
Я завжди знав :
сон – найпростіший спосіб мандрівки.
Але зараз б'є барабан,
батальйон наш відходить на Північ.

МАСКИ

А навколо сніг все та сніг, ні усмішки, ні зорі

Юрко Покальчук

навіщо ти залишився у цьому місті ?
що тримає тебе серед цих присмеркових кварталів,
запах яких - божевілля,
справжнє ім'я - легіон.

маска за маскою,
день за днем
тутешні тотеми минають, виходять з моди,
поглинаються холодною множиною чисел.

пристрасні танці на вавилонському маргінесі,
димна завіса над пам'яттю,
ріки вина в мерехтливих келихах,
маски на кожному із облич,
на кожному втікачеві від істини.

порожня душа надто довго співала про чистий космос ;
скороминуці розваги, по яких - лиш сум'яття і серця гнів,
коридор, у якому кожні двері - зачинені.

рвучко крокуючи повз чийсь покинуті сигнальні багаття,
ти вже здогадуєшся про нескінченність боротьби.

ЛИСТ

Дівчинко, мені хочеться вірити, що ти десь там є -
не менш відчайдушна за мене,
прекрасна і лагідна мрійниця.

Літо - найточніший синонім мандрівки,
тому зараз твою відсутність навіть немає з чим порівняти.

Звикаєш до всього :
до злигоднів, втрат і боїв;
чим ближче до фронту -
тим скромніша й практичніша форма.

Але залишається біль.
Біль, який відчуваєш нутром,
носиш його при собі, як холодну зброю;
біль, який не долається наодинці з собою.
І пам'ять - давня й важка мов камінь;
майбутнє, яке дивиться на мене з підозрою,
як на ворожого розвідника.

І коли ми нарешті зустрінемося -
ти не матимеш сумніву,
що мені бракувало саме тебе,
немов спраглому в пустелі - води.

Я ніколи тебе не покину.
Я ніколи тебе не забуду.

ТУМАННИЙ ОБРІЙ

Скеровані в різні сторони –
дороговкази маршрутів, що ведуть у нікуди;
нічні перестрілки,
засніжені перевали з важкою технікою –
все це лишилось позаду...

Пломінь життя буйно горить
і сталеві колони
вступають у ранок семи морів.

Вони ще не знають,
що одного разу це скінчиться.
Вони ще не знають,
що їх вже зрадили й продали,
і поки що їхній шлях устелено
квітами й ворожими черепами.

Один за одним
вони йдуть за туманний обрій.
Лише весна вертається щороку.

ВАЛЬС НА КРАЮ СВІТУ

Я знав одного типа, він говорив :
«Бензин, само собою, згорить,
так звані друзі зламуються або кинуть,
бабло – як пісок між пальців.

На що ти здатен –
без вивертів,
без брехні,
без понтів,
без боргів ?
Знаючи – це не жарти,
а пристрасна гра без стопів і поворотів ;
знаючи, як різко в деякі роки приходить зима.»

І тепер я скажу тобі так :
світ, яким ми його знаємо,
поступово зникає з-перед очей ;
лише в цьому танці
ми належимо одне одному,
ти забуваєш саму себе,
упиваючись цим моментом,
в танці, в якому змішалось все –
у слухний час, у відповідних пропорціях ;

І доки світло струмує в небесних порталах,
і доки темрява манить нас шлейфом запахів,
дивовижних знаків і натяків,
немов даючи нам для роздумів ще один шанс –
у мене не буде сумнівів
у тому, що справді важливо.

Сполохи в темному небі серпня.
Краса твоя невтомна і невловна.
Вальс на краю світу.

ТИ

Ти мій персональний різновид армії,
у котрій я поки нудьгую в запасі –
не зовсім забутий, але не призваний.

І все було б геть інакше:
знала б ти, кому вірити можна всерйоз ;
знала б ти, як мало в нас часу на радість ;
бачила б порожнечу в очах нарцисів,
які трапляються тобі на шляху
замість мене.

Я хочу тобі служити.
Я знаю про тебе все, що насправді важливо.
Належу тобі безумовно.
Нічого не вимагаю.
Завжди сподіваюсь.
Повсякчас тобі довіряю.

ТАМ, ДЕ МЕНЕ НЕМА

*І наче чорний стяг,
шумить над серцем кожна ніч.*

Богдан-Ігор Антонич

у ліжку своєму самотньому,
у ранковій імлі, у порожньому домі
відпускаю вчорашні тривоги,
усміхаючись думці, що все це –
лише рок-н-рол.

там, де мене нема
вітер виє в розбитих серцях,
авта вічних вигнанців рушають шляхом,
за яким не буває ні сумнівів, ні страху.

вранці в порожньому домі,
під вікном, за яким сяє осінь
відпускаю думки на волю,
усміхаючись спогадам
про всі пережиті шторми.

там, де мене нема,
в мегаполісі мрій,
вона плаче беззвучно, без сліз,
знає – я не прийду.

восени у порожньому домі,
у ліжку своєму самотньому
бачу як Місяць пливе на Захід –
туди, де мене нема.

тіні по дзеркалах,
темне буття,
темна течія літ
і душа на замку,
немов бранка.

МЕНІ ВСЕ ОДНО

Мені все одно, мене вже не спинити.
Я зловив хвилю, яка накрила різко й цілком.
Мені все одно, скільки триватиме ця боротьба.
Вічність не має ціни, і ти є моєю вічністю.

Сонце сідає і сходить, ночі і дні минають,
хтось народжується, хтось помирає -
все це не має для мене жодного значення.

Я хотів би лежати разом
під гірськими великими зорями,
розуміючи все з півпогляду
і без слів.

Мені все одно, мене вже не спинити.
Я безнадійний (в хорошому сенсі).
Думки й почуття мої - завжди з тобою,
і навіть якщо ти йдеш геть,
якщо не приходиш,
коли мовчиш.

ПУЛЬС

Біль – це дрібничка, кажу я.
Це те, що можна контролювати.
Інша річ, що тепер ми
бездарно і незворотно
втрачаємо час, мов кров.

Я ходив по межі двох світів,
ховаючи по блокнотах вірші,
говорячи із тобою подумки –
замість усіх божеств.

Немає сенсу у співчутті,
мало сенсу у пам'яті –
ти не чуєш мене,
ти вперто мені не віриш.

В очах моїх – ніч непроглядна, осінь.
Що тобі до моєї любові?
Що тобі до цієї печалі ?

Про вигнанця, що може не повернутись,
шлейфи зів'ялого листа шепочуть
у темних завмерлих містах –
чи то молитви, чи то прокляття.

TERTIUM NON DATUR

Такий тут тепер нуар :
замість душі - коробка передач,
замість серця - чорна діра.

Забагато марних надій,
зотлілих у круговерті жорстоких днів ;
Забагато вільного часу,
в якому зрадницьки й непомітно
проростає отруйна квітка любові
і лише від одного погляду сипляться дзеркала.

Однак є й дещо незмінне :
безсоння і докори совісті.
Мені знову не спиться,
але я тобі цього не казав.

ШТОРМ

Надходить шторм.
Проте ще зовсім тихо.
Збіднена мова.
Скупі жести.

Те, що почнеться потім -
мало залежить від тебе.
В грудях тісно від крику,
який є глибоким мовчанням.

Зграї птахів.
Обриси скель, тіні вечірні.
Рішення прийнято.
І ти - в його епіцентрі.

L.

Ти примножуєш абсурд
і живеш за триметровими стінами.
Ти продукуєш безвихідь,
уникаєш прямих питань.

Хто ти – без шуму примарних, хистких уявлень
про те, як влаштовано світ?

Цікаво, чи вистачить в тебе духу
дорівнятись до себе самої – справжньої ;
коли тобі врешті обридне
гонитва за брехнями та міражами.

Час не чекає ніколи,
і вперто гасить найкращих –
ким би вони не були.
Згадай хоча б це, якщо побоїшся
згадати про ночі наші та дні.

ВБИВЦЯ

Він сидить поміж сонцем і місяцем,
він не знає жалю, він наспівує стиха :
- Є речі, яких краще не знати,
є дороги, якими краще не йти.

Він стоїть у глибокій тіні,
він не знає жалю, він мугикає тихо :
- Будь-яка війна – це важка робота.
Минає все, крім любові й ненависті,
повертаються всі, - окрім тих, хто зрадив.

Він сидить поміж сонцем і місяцем,
він не знає жалю, він нашіптує стиха :
- Є речі, яких краще не знати,
є дороги, якими краще не йти.

ФІНАЛ

*Нидію, бо що мені цікаво? –
Тільки пристрасть, ненависть і міць.*

Павло Вольвач

І якщо ти все ж лишився покинутим напризволяще –
викинь усі свої вірші на смітник.

У світі, де в очах абсолютної більшості
порно є пристойнішим за поезію,
слова майже нічого не важать.

Усе безнадійно.

Тренуйся.

Заряджай свою зброю,
якщо вмієш стріляти.

Спали дім свого ворога,
якщо маєш хоча б одного.

Насолоджуйся помстою.

Нічого не бійся –
втрачати нічого.

Ніхто за тобою не сумуватиме,
ніхто не згадуватиме,
ніхто не усвідомлює важливості останнього жесту
і міри своєї в цьому вини.

ТЕМА ДЛЯ МЕДИТАЦІЇ

І я збільшуватиму швидкість,
наша червона Ferrari мчатиме автобаном,
далеко-далеко, де ніхто нас не знає,
і навіть циклони у нас на шляху
будуть лише орнаментом в атласі цього літа.

Спільне тепло, кілометри доріг,
намотані тільки удвох, сам на сам ;
радість, яка не згасає,
взаємність без меж і термінів.

І коли серед лісів чи на березі океану
зійде місяць у вікнах нашої спальні –
ми кохатимемось, наче востаннє,
переплітаючись гарячими і гнучкими тілами –
в одне.

І я збільшуватиму швидкість,
доки ми не сягнемо солодкого піку,
доки не вийдемо разом у космос –
я і ти,
богине моя.

***

Ти приходиш вночі (хоч ніколи не йдеш),
коли навколо безлюддя й сувора тиша,
сідаєш до крісла у моїй спальні
і починаєш розмову першою, мов раніше :

«- Любий, позаду – п'янкі авантюрні роки,
але ти й сьогодні затятий і незворушний,
міцний, як алмаз, немов піраміди,
яких боїться навіть сам час.

А небесною поштою стабільно летять листи :
про те, що поезія – це самотність у лабіринті,
про те, що ми – антитеза рабам і зайдам,
і наші отруйні стріли – це помста за тих,
кого не змогли вберегти.

Тому я тебе прошу :
гостри свій меч – навіть якщо це слово,
тим більше, якщо це слово.
Хто знає, можливо, зараз пізніше,
ніж думаєш ти.»

І я відповім тобі щось,
і попереду нас чекатиме
тепле море любові,
зимний порт розставань.

ВІЧНИЙ ВІТЕР

I.

зазвичай
я ніколи нікому не довіряю,
говорячи : все уві сні, не насправді,
але вдалося мені відчутти,
що ти – вічний вітер,
а я – вогонь.

зазвичай
я тримаю руки за спиною чи в кишенях,
прогулюючись навою ніби власним районом,
але одного сонячного дня
я простягнув їх тобі,
і обійми твої
були ніжнішими шовку.

зазвичай
дні стугонять щільно один за одним,
наче вагони товарняка,
але з тобою
кожен ранок – як дар богів,
кожна ніч – безмежне небо твоєї любові.

швидкоплинний, жорстокий час,
в якому губляться й сумніви, і боротьба,
але він не зачепить нас,
доки ти – вічний вітер,
а я – вогонь.

II.

і ніхто не прийде сюди,
і не потрібно нікого,
минулого стерто сліди,
тепла взаємна облога.

а в наших очах –
увесь неозорий космос,
пшитель на моїх губах,
ти вже забула свій страх,
параною, самотність і пустоту.
ми уже там, де немає меж,
кордонів і заборон –
тільки солодкий полон,
тільки плетиво тіл і душ,
радість, що не зника,
пісня легка і п'янка,
зорі небесні, яких мільйон...
ти – вічний вітер,
а я – вогонь.

III.

наш корабель летить у хмарах –
туди, де не бував іще ніхто.
ніч розгортає перед нами
бентежних ліній полотно.

ти для мене як ціла планета.
я давно у твоїх тенетах.

у молочних хвилях туману,
по яких ми зараз пливем
серце нізащо не збреше, кохана :
все, що є в нас – цей ось момент.

і мандрівка триватиме доти,
доки ти – вічний вітер,
а я – вогонь.

БОНУС – ТРЕКИ

(переклади, 2012 - 2013)

Georg Trakl

На Сході / Im Osten

Диким орґа́нам зимових штормів
подібний морок гніву народів,
битви пурпурний вал,
оголені зірки.

Розтщеними бровами, посрібленими руками
ніч позначає вмираючих солдатів.
Під тінню осінніх ясенів
зітхають духи полеглих.

Терниста пустка оточує місто.
Наляканих жінок місяць зганяє
із закривавлених сходів.
Знавіснілі вовки вриваються через брами.

До старого альбому / In ein altes Stammbuch

Знов повертаєшся ти, меланхоліє,
О лагідна мужність душі самотньої.
День золотий догорає.

Стражданням покірно віддається смиренник,
Сповнений благозвуччям, м'яким божевіллям.
Поглянь! уже вечоріє.

І ніч повернулася знов, і чути як десь
Смертне щось жалібно плаче,
І хтось є для нього відлунням.

У страху, під осінніми зорями
Рік від року все нижче схиляється голова.

Вечір / Der Abend

Постатями мертвих героїв
ти, місяцю, заповнюєш мовчазні ліси.
Місячний серп –
обіймами ніжних коханців,
тінями славних часів,
старезними скелями навкруги ;
Сяйво-блакить струменить
всупереч місту,
де плем'я прогниле живе,
холодне і зле,
готує похмуре майбутнє
білим онукам.
О ви, сплетені місяцем тіні,
ваші зітхання
у порожнім кристалі гірських озер.

Сон / Der Schlaf

Прокляття темних отрут,
білий сон!
Цей дивовижний, химерний сад
сутінкових дерев,
сповнений змій, нічних метеликів,
павуків, кажанів.
Чужинче! Твоя загублена тінь
у вечірнім багрянці
немов зловісний корсар
у солоному морі скорботи.
Білі птахи спурхують із околиць ночі
вище конаючих міст
зі сталі.

Загибель / Untergang

(5 редакція)

Карлу Борромойсу Гайнріху

Пролетівши над білим ставком,
Дикі птахи зникли.
Вечорами з наших зірок віє крижаний вітер.

Ніч над могилами нашими
Схиляє чоло надтріснуте.
Линемо попід дубами, колишучись у срібнім човні.

Білі мури міста ненастанно гудуть.
О брате мій, під тернистою аркою
Ми – стрІлки сліпі, що повзуть до півночі.

Семиголосий спів смерті / Siebengesang des Todes

Сині весняні сутінки ; попід деревами спраглими
ввечері бродить щось темне при заході сонця,
дослухаючись до тихої скарги дрозда.
Закривавленим звіром тихо з'являється ніч
і поволі спадає на пагорби.

У вологім повітрі колишуться гілки розквітлих яблунь,
розпадається срібне плетиво,
агонія у гаснучих очах ; падаючі зірки ;
ніжні пісні дитинства.

Сновида, щойно з'явившись, постає понад чорним лісом,
і шумить голубе джерело у долині
про те, як спроквола підіймаються бліді повіки
на обличчі його білосніжному.

І місяць червоного звіра жене
з його лігва,
і він помирає в зітханнях, схожих на приглушений жіночий плач.

Сяючи, тягне руки до зірки своєї
білий прибулець.
Мрець іде мовчки із занепаłego дому.

О зотіліла людська подобо, відлита з холодних металів,
ліси, сповнені ніччю, жахом
і пекучою люттю bestій ;
Безвітря душі тихої.

У чорному човні вниз пливе мерехтливою річкою,
повною пурпурових зірок, під мирним покровом
пониклих зелених гілок,
зі сріблястої хмари – мак.

Сомнамбула / Traumwandler

О де ти є, моя супутнице минулих днів?
Де ти, о лик небесний?
І грубий вітер регоче у вухо мені : ти дурень!
То був сон, придурку, лише сон!
Нехай ! Але ж чи було так, коли
я не пішов іще у самоту та ніч?
Чи ти забув, ти - дурень, бовдур!
Відлуння мого серця, вітер злий :
о телепню! о дурню!
Чи не вона благально простягала руки
з гіркою посмішкою на устах,
і не кричала в самоту та ніч?
І що було у тому крику? Знаєш ти чи ні?
Як та любов звучить?
Та жодного відлуння їй із ночі,
у відповідь – ні слова.
Так то любов була? На жаль, я геть забув.
Навколо мене тільки відчай, ніч
і вітер – як відлуння серця мого –
регоче знов і знов : о телепню! о дурню!

Нічна душа / Nachtseele

(третя редакція)

Без жодного звуку в душу із чорного лісу
синій спустився звір.
То ніч була, вище мохом порослих сходів било сніжне джерело.

Кров і гвалт давніх боїв
чути в шерехах соснового бору.
Тихо сяє місяць до вікон кімнат закинутих,

Срібні личини, сп'янілі від темних отрут,
схилились над пастушою дрімотою ;
Голова, яку мовчки покидають власні легенди.

О, тоді-то розкине повільно він свої руки,
що тліють в пурпурному сні,
і сріблом розквітнуть край лісу зимові квітки.

Засяють похмурі шляхи,
що ведуть до камінного міста.
Все частіше у чорному сумі сич сп'янілого кличе.

Вечірня пісня / Abendlied

Увечері, коли ми бредемо темними тропами,
Перед нами зринають наші бліді силуети.

Коли ми спрагли,
П'ємо білу озерну воду,
Насолоду нашого сумного дитинства.

Прийнявши смерть, спочиваємо під кущем бузини,
Дивимось на сірих чайок.

Весняні хмари підносяться над сутеніючим містом,
Яке мовчить про шляхетність давніх чернечих часів.

Коли я взяв твої тонкі руки,
Ти кліпнула тихо й здивовано.
Це було давно.

Проте коли в душу вривається темна гармонія,
Ти постаєш у білому, в осінньому пейзажі друга.

Ранкова пісня / Morgenlied

Кроком руш, молодий титане,
 І розбуди кохану свою, що поки дрімає!
 Йди – і огорни
 Квітками ніжними сонну голову.
 Запали невиразне небо ясным смолоскипом,
 Щоб дзвеніли, кружляючи, бляклі зірки,
 Щоб летючі вуалі ночі,
 Спалахуючи, відлітали,
 Щоб розсипалися в пил циклопічні хмари,
 У яких зима, тікаючи з диким виттям,
 Погрожувала б зливами крижаними.
 І небесні далі розкриваються в осяйній чистоті.
 Ти, прекрасний, сходиш на землю,
 З волоссям, розмаяним вітром,
 І з блаженним мовчанням приймає вона нареченого
 І, здригаючись вся у тремтінні,
 В несамовитих, мов вихор, обіймах,
 Тобі відкриває святе своє лоно.
 Її, геть сп'янілу, охоплює найсолодше передчуття,
 Коли ти, гарячий мов кров, проростаєш у неї
 Новим життям, чиє високе минуле змагає
 До ще вищих майбутніх часів,
 І тобі рівносьильна вона, так само як ти сам собі,
 Ти, підвладний лише власній волі,
 У постійному русі, у прагненні,
 Щоб вічна її таємниця оновлювалась у величній своїй красі.

Lifelover

Зачинено на відпустку / Stangt P.G.A. Semester

Ми збираємось у відпустку, жити своїм життям,
Облишити всю повсякденність
І сірість позаду нас
Подалі від міста, від його вихлопних газів
І людських натовпів,
Щоб нарешті дістатись
До якогось дешевого закутка,
Де, за іронією, можна зустріти
Те ж саме, що й раніше.

Але принаймні тут ми можемо
Забути всі свої обов'язки,
Взяти участь в соціальній нерівності,
І насолодитися нашим існуванням
Заради, врешті решт, як його...
А, сенсу життя.

Та кому потрібне щастя,
Якщо можна посміятися над іншими?
Кому потрібна мета?
Коли все це вичерпалось і не має сенсу...
Хто хоче сказати «Я почуваю себе прекрасно»
Коли все навколо продається?

Так, ми непогано проводимо час на задньому сидінні авта.

Ми всі будемо сміятися і танцювати
Теплої літньої ночі
Зараз, можливо, останній шанс...
Хто може вірити в завтрашній день,
Коли в нас є теперішній?

Перед тим як піти, я залишив бомби
Там, де ви відчуваєте себе найбільш безпечно.
Я не повернусь.

Мілина / Shallow

Дайте мені що-небудь зламати, поки я не почав із себе.
Або заберіть мене звідси кудись, куди-завгодно.

«Все чудово, просто чудово »
Чи можуть такі слова збутись, якщо їх повторювати?
Одноманіття - моє ненастанне горе, союзник і ворог,
Ми танцюємо цей жалюгідний танець,
Скрадаючись навшпиньки.

Відключка. Знову
Не можу не посміхатись,
Але, повірте мені, це відчай.
Ви справді вірите, що нічого не змінилось?

Неважливо як саме, я поклав край цьому онімінню розуму.
Порожньої посмішки більше нема, лишилась невинувинувана радість.
Але що, врешті решт, має значення?
З мене досить, я дрижу від цього відлуння всередині :

Тут так холодно, чи це я?
Так холодно... або я...

Завжди – ніколи / Alltid – Aldrig

Я сиджу тут, здригаючись.
щастя та зневіра змішались,
немов вода із солодким соком.
Мертва хватка життя на моїй шії
на мить ослабла, я нарешті можу дихати,
вперше за цілу вічність здається, що я щасливий,
замкнений та звільнений водночас.

Мене пробиває дрозь від ейфорії,
що рве на частини,
щоб витягнути мене куди-небудь,
де світло й тіні існують в гармонії
і будуть вальсувати зі мною до самої смерті.

Ну ж бо, давайте танцювати, співаймо разом,
зажигачи на лісових галявинах, сміючись,
і просто будучи якийсь час
не заради чогось, а просто так.
Цілковита відсутність
всього, абсолютно всього, саме зараз,
завжди, ніколи.

Чорна жовч / Svart Galla

Моє тіло та розум насправді вчетверо старші.
Паскудне самопочуття, якому, здається, нема кінця-краю.

Можна напиватись щовихідних,
чи блядувати з повією по приколу,
але я не можу більше прикидатись.
Я маю тренуватись і жерти більше,
і таким чином дещо розрадити себе,
але я постійно в'ялий, слабкий.

День здається тижнем,
а він триває місяць,
який здається роком.
День за днем я просто лежу.

Не озиваючись ні до кого ані словом,
надовго занурююсь в розмову з самим собою.

На годиннику може бути будь-який час,
будь-який день тижня.
Я не знаю, мені до сраки.

Пункт призначення : в нікуди / Destination: Ingenstans

В купе електрички
порожньому, якщо не рахувати мене,
тихому, за винятком шурхотів,
я сиджу і роздивляюсь себе
в чорному вікні.

Годинник пробив північ,
і поразка стала фактом.
Поки здалеку мерехтять ліхтарі,
я проклинаю їх, один за одним.

Поїзд все ще їде
назад до втрати,
назад до принизливої тиші відчаю,
назад додому, пункт призначення : в нікуди.

Що я роблю не так?

Щоденні новини / Vardagsnytt

Я тихо сиджу тут у своїх задавнених злигоднях,
сонце сідає за моїм брудним вікном,
світить, пробуджуючи мої потаємні почуття,
і закидаючи їх в голодну пащу меланхолії.

Кілометр за кілометром, рівно вишикувані,
вони сяють у призахідних променях сонця – багатоповерхівки!

Місто знову засне, чекаючи на новий світанок, новий день,
чекаючи на неминуче.

Аромат порожнечі / Doften av tomhet

Похмурий серпневий день.
Вітер здіймається вище по схилу вздовж дерев.
Дощ іде за моїм вікном.

Аромат порожнечі,
відчуття самотності.

Туман страху веде мене до провалля порожнечі,
де надія – лишень слабке почування,
не більше ніж безнадійна ілюзія.

Нема різниці, що ще лишилися шанси,
попіл падає з неба, холодний і сірий.

Мій солодкий біль / Sweet illness of mine

Пляшка віскі майже порожня,
як і пачка цигарок.
Я не спав уже декілька днів,
мене переслідували спогади.

Моє серце стало холоднішим за цю кімнату,
багато води сплигло з тих пір,
коли я ще відчував радість чи щастя.
Всі троянди, що ти посадила,
втратили свій чар і зав'яли.

Озирався подумки на той дивовижний час,
що в нас був, коли ми сміялись,
а вітер віяв твоїм волоссям,
коли ми роз'їжджали країною.

Навіть усі курви світу
не зможуть краще задовольнити мене.
Я втратив іскру та світло,
моєму серцю ніщо не є близьким.

Я продовжую пильно дивитись на хромований 45-й,
що лежить на столі у вітальні.
Хвилина мовчання...

Ian Curtis (Joy Division)

Ритуал / Ceremony

Саме це дратує мене у подіях.
Усі вважають це іншою історією,
але зауваж, для кого крутяться ці коліщатка,
повернися ще раз до цього моменту.
Усе, що вона просить – силу мене втримати,
а далі знову та сама давня історія ;
Слівце вирвалось, і так раптово,
воно летітиме, доки не сягне цього часу.

О, я зруйную все, прощення не буде,
лиш небо знає, можливо це має статись вже зараз.
Дивлюсь на неї, на те, що вона наговорила,
на все, що вона виплакала,
надто слабкий, щоб зараз отямитись.

О, я зруйную все, прощення не буде,
лиш небо знає, можливо це має статись вже зараз.
Рівні ряди всіх проспектів із їх деревами,
ти фоткаєш мене і починаєш дивитись,
вічно вдивлятись, назавжди,
вдивлятись у зростання любові, вічно,
даючи мені звістку, назавжди.

Neige (Alcest)

Інший час / Autre temps

Віддалена молитва, яку несе надвечірній вітер,
оживляє листя в його млявому танці.
Почуй пісню старих дерев, що співають для тебе,
для темних лісів, які спочивають.
Так багато сезонів минуло; вони не чекали.
Вмираюче на землі золоте листя
відродиться знов під яскравими небесами.
Адже цей пошарпаний негодою світ
залишиться таким як раніше,
але завтра нас із тобою не буде.

Подорож душі / Les Voyages De L'Ame

Моя душа сьогодні вночі,
обтяжена й виснажена земними печелями,
запрагне втечі з цієї темниці плоті.
Далеко від нас і нашого часу.
Втекти до зірок.

Вони говоритимуть з моєю душею про її існування.
Чистими й тихими словами
вони вкажуть шлях
до незвіданих місць,
де небеса зустрічають твердь.

Це далекі землі,
де високі трави в бурштинних полях
кружляють зі світлом у вічному танці.
Де всі спогади про наші земні життя
можуть блукати вільними.
Незважаючи на Час і його мстиву спробу
стерти усе це.

Місячна луска / Écailles de Lune

Липнєве світло згасло на дюнах мрій, я дозволив своїм думкам загубитись на палаючому крайнебі.

Шум хвиль мене заспокоює, я вбираю ці коштовні миті, мене вабить теплий морський вітер, що відживлює мої змучені чуття.

Стривожений видінням щасливих днів, я чекаю, коли вони вже настануть у просторі нічних відгомонів.

Мої думки тонуть на горизонті.

Час тягнеться, море зітхає під світлом далеких небесних світил, і його золотий відблиск гойдається на хвилях.

Він починає свій гіпнотичний танець і захоплює мій знебарвлений зір.

Таке вже моє нутро, що я хотів би зникнути у хвилях без жодних побоювань ; Чути, як течуть з глибини зачаровані стогони.

Вони будуть звати мене своїм перламутровим королем, і їх аквамарінова луска заманить мене ген далеко звідси, далеко від цього світу, де я відчуваюсь чужим. Тримаючись за їхні руки, я хотів би повільно втонути в цих темних водах, і вони мовчки приймуть мене.

Сказати «прощай» вранішньому світлу, давши змогу холодним потокам повітря очистити мої думки, знерухомити моє тіло, щоб знайти спокій на березі океану.

Georg Heym

Кораблями, що відпливали... / Mit den fahrenden Schiffen...

* * *

Кораблями, що відпливали,
нас відносило в далеч.
Пасмутами їх укривали,
ріжучим блиском зим.
У морі поміж островами
завжди ми танцювали.
Течія мчала повз нас,
небо порожнє дзвеніло.

Назви мені хоч одне місто,
де я не сидів попід брамою?
Ти проходила там?
Чий бережу я локон?
Крізь умирущий вечір
я ніс пошукове світло.
Ах, лишень обличчя чужі
зринали в його промінні.

Я кричав до покійників
із потаємних місць,
але і між похованих
мені не було тебе.
Я переходив поле,
дерева стояли в ряд,
хитаючи голим суччям
в холонучих небесах.

Я розсилав гінцями
воронів і ворон,
вони розліталися в сутінь
над усіма просторами.
А повертаючись, падали,
мов камінь, з карканням в ніч,
стискаючи в залізних дзьобах
вінки з соломи і трав.

Іноді голос твій
вчувається мені у вітрах,
рука твоя легка
збудить мене зі сну.
Все вже було колись.
І приходить ізнов.
Але має тут чорний траур,
попелом віє і віє.

Довідка про авторів перекладених текстів

Georg Trakl (1887 — 1914) — австрійський поет, представник експресіонізму. Автор збірок «Gedichte» (1913), «Sebastian in Traum» (1915) та багатьох поезій, що не ввійшли до них.

Georg Heym (1887 — 1912) — німецький поет, прозаїк і драматург, представник експресіонізму. Автор збірок «Der ewige Tag» (1911), «Umbra vitae» (1912), «Der Himmeltrauerspiel» (1913), а також кількох книжок прози та драматургії.

Ian Curtis (1956 — 1980) — британський музикант, вокаліст, автор усіх текстів культової групи **Joy Division**.

Lifelover — відома шведська музична група, заснована 2005 р. Виконувала депресивний, експериментальний black metal зі значним креном у бік альтернативного року. Розпалася у вересні 2011 року після смерті Jonas Bergqvist, одного з її засновників. У змісті цієї книжки різні учасники Lifelover, які є авторами текстів, позначені криптонімами (так само, як і в буклетах альбомів групи).

Neige (справжнє ім'я Stéphane Paut, нар. 1986 р.) — французький музикант, лідер широко знаної групи **Alcest**, заснованої 1999 року, учасник та співавтор багатьох інших музичних проектів. На сьогодні групою випущено 4 повноформатні альбоми, крайній з яких — у 2014 році.

=====

NB ! У перекладах не з німецької мови (якою автор цієї книжки володіє), крім тексту оригіналу, використовувались т.зв. «підрядники», тому в цих випадках йдеться про, можливо, більш вільний переклад окремих рядків чи понять.

Літературно-художнє видання

Солодовник Максим. Концерт для єдиної слухачки : збірка віршів та перекладів.
— Полтава : Eisenturm, 2014. — 72 с.

Якщо Вам сподобалася ця книжка, маєте змогу віддячити автору напяму,
переказавши будь-яку суму на картку Приватбанку : 5211 5374 3708 7104

Ваша допомога є дуже важливою!

Кожному, хто зробить переказ, гарантований цікавий бонус.

Щоб отримати його, пишіть автору на фб :

<https://www.facebook.com/maxym.solodovnyk>

До нових зустрічей!